

ЗМІСТ
Засідання друге, вечірнє
(Вівторок, 6 вересня 2016 року)

Прийняття постанов:

«Про дострокове припинення повноважень
народного депутата України Сторожука Д.А.» ...4

«Про проведення парламентських слухань
на тему: «Права дитини в Україні:
забезпечення, дотримання, захист» ...7

«Про проведення парламентських слухань:
«75-ті роковини трагедії Бабиного Яру:
уроки історії та сучасність» ...13

«Про проведення парламентських слухань
на тему: «Про стан та проблеми фінансування
освіти і науки в Україні» ...21

Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення
змін до деяких законодавчих актів України
щодо діяльності вищих навчальних закладів
(наукових установ), які були переміщені
з тимчасово окупованої території та з населених
пунктів, на території яких органи державної влади
тимчасово не здійснюють свої повноваження» ...26

Внесення змін до:

статті 9 Закону України «Про соціальний
і правовий захист військовослужбовців
та членів їх сімей» щодо забезпечення
рівності прав військовослужбовців
на грошове забезпечення ...32

Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення порядку застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення	...38
Кримінально-виконавчого кодексу України щодо гуманізації порядку і умов виконання покарань	...42
статті 93 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення гарантій права засуджених на відбування покарання за місцем проживання до засудження або місця постійного проживання родичів	...47
Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації кримінальної відповідальності жінок»	...48
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...58

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
6 вересня 2016 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз 16 година. Час, відведений для перерви, завершений. Я прошу заходити до зали і підготуватися до реєстрації.

Шановні колеги, прошу заходити до зали всіх, хто в кулуарах, хто не дійшов ще до робочих місць, але готовий до продуктивної і плідної роботи для України. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити депутатів, що Верховна Рада України розпочинає свою непросту роботу.

Готові до реєстрації? Я бачу, ще не всі голови фракцій є в залі, прошу їх зайти.

Колеги, реєструємося.

Хто не встиг – це погано.

Прошу народних депутатів підготуватися до реєстрації.

У сесійному залі зареєстровано 358 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, я хотів би кілька слів сказати щодо нашої роботи (це прозвучало і на засіданні Погоджувальної ради). Отже, на засіданні Погоджувальної ради було багато звернень, щоб ми, плануючи нашу роботу, розглядали питання по блоках у різних сферах. Ми узгодили, що сьогодні в нас буде блок питань правоохоронної діяльності, у четвер – децентралізація і дерегуляція, наступного вівторка – інформативна політика, про яку говорив Данченко, а також питання аграрної політики. Але щоб ми могли ці питання розглядати, нам вкрай важлива інтенсивна і плідна робота.

Колеги, подивіться, я зараз перед собою маю, як і ви, порядок денний. Ми маємо чотири проекти постанов, які не є конфліктними, і, очевидно, будуть підтримані всім залом. Потім маємо два законопроекти (перше читання), які теж не є конфліктними, а потім сім

законопроектів з блоку правоохоронної діяльності. Якщо діятимемо злагоджено, системно, ми, як мінімум, цей порядок денний зможемо пройти.

Я всіх закликаю до такої роботи. Зокрема, коли проект постанови є неконфліктним, можна не вичерпувати весь час для обговорення, не проводити півгодинне обговорення, а лаконічно висловлювати свою позицію від фракцій і переходити до прийняття рішень. І не менш важливо, щоб депутати були в залі і відповідно працювали.

Тому, колеги, закликаю входити в робочу атмосферу і пропоную розпочати розгляд питань, які в нас стоять на порядку денному.

Отже, переходимо до розгляду проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Сторожука Д.А.» ([№4903](#)). Колеги, прошу підготуватися до голосування. Нагадую запропоновану мною логіку, щоб ми були дисциплінованими. Зараз ми ставимо на голосування питання про розгляд за скороченою процедурою.

Пане Павле, ви взяли із собою картку? Кожен голос має вагу, пане Левченко.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію щодо розгляду проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Сторожука Д.А.» за скороченою процедурою. Прошу підтримати, колеги. Я можу розраховувати на вас? Він не потребує великої дискусії. Хто підтримує пропозицію розгляду за скороченою процедурою, прошу проголосувати. Колеги, зараз вже відбувається голосування.

«За» – 160.

Рішення прийнято.

Це гарний початок для роботи.

До доповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Пинзеник Павло Васильович. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»)*. Шановний Голово! Шановні колеги народні депутати! Комітет на своєму

засіданні 6 липня розглянув заяву народного депутата України – члена депутатської фракції політичної партії «Народний фронт» Сторожука Дмитра Анатолійовича про складення ним депутатських повноважень у зв'язку із призначенням на посаду першого заступника Генерального прокурора України.

Згідно з положеннями пункту 1 частини другої статті 81 Конституції, статті 4 Закону «Про статус народного депутата України» комітет прийняв рішення, а народні депутати України – члени комітету внесли на розгляд Верховної Ради проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Сторожука Дмитра Анатолійовича» (№4903), і комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти його в цілому. Просимо підтримати і дякуємо за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Зараз мені скажуть, що необхідно обговорення кожного питання. Правда? Є необхідність обговорювати? Є.

Колеги, я зроблю запис. Запишіться так, щоб це були мінімальні обговорення. Давайте не порушуватимемо процедури. Дуже коротке обговорення і голосування.

Колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Медуниця Олег В'ячеславович. Будь ласка.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт» – «за»!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за змістовний і короткий виступ.

Яніцький Василь Петрович. Будь ласка.

ЯНІЦЬКИЙ В.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №155, Рівненська область, партія «Блок Петра

Порошенка»). «Блок Петра Порошенка» також підтримує це рішення, але треба було це зробити набагато раніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це просто перемога, товариство. Обговорення даного питання завершено.

Шановні колеги, я прошу зайти до зали і підготуватися до голосування. Колеги, і з «Народного фронту» в тому числі! Пане Юрію Тимошенко! Зараз буде прийняття рішення.

Колеги, будь ласка, заходимо до зали. Прошу підготуватися до голосування.

Це є приклад того, що Верховна Рада в даних питаннях тільки отримує заяву і відразу приймає швидкі та ефективні рішення. Я думаю, немає жодних заперечень, щоб ми проголосували спільно і злагоджено. Є загальна згода з цього питання. Колеги, я прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Голови фракцій і секретаріат, я дуже прошу запросити депутатів до зали.

Шановні колеги, з вашого дозволу, я проведу сигнальне голосування, щоб побачити рівень готовності залу. Добре?

Отже, прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні, щоб перевірити потужність потенціалу залу до прийняття рішень. Прошу всіх зайняти робочі місця. Колеги, прошу не виходити, а заходити до зали. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 198.

Потенціал високий, але недостатньо. Тенденція правильна.

Колеги, хочу відзначити, що деякі фракції присутні майже в повному складі («Самопоміч», Радикальна партія, «Народний фронт»). Я прошу голів інших фракцій, як кажуть модною на сьогодні термінологією, не тусуватися по кулуарах, а заходити до зали і працювати. Для цього нас обирали люди. Я дуже прошу всіх протягом цієї хвилини заходити до зали і підготуватися до прийняття рішення. Одна хвилина до прийняття рішення. Потім ми розглянемо три безконфліктних проекти постанов. Ми повинні налаштуватися на продуктивну і плідну роботу.

Колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, запросіть депутатів до зали. Колеги, в залі немає заперечень проти даного проекту постанови? Всі підтримують? Політичної дискусії немає.

Я дуже прошу всіх депутатів, незалежно від фракцій, щодо тих проектів постанов, які є узгоджені, щоб ми спільно могли голосувати.

Отже, колеги, прошу підготуватися до прийняття рішення. Я ставлю на голосування проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Сторожука Д.А.» ([№4903](#)). Пропонується прийняти проект постанови в цілому. Хто підтримує дане рішення, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуймо, колеги.

«За» – 233.

Рішення прийнято. Вітаю комітет з якісно виконаною роботою.

Переходимо до наступного проекту постанови. Я пропоную витримувати такий самий темп. Наступний проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист» ([№5007](#)).

Я прошу підтримати пропозицію розгляду даного проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу, колеги, голосуємо.

«За» – 198.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Сисоєнко Ірину Володимирівну. Закликаю бути максимально лаконічною під час доповіді, пані Ірино. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, 1 вересня всі ми повели дітей до школи. Ми всі знаємо і говоримо, що майбутнє нашої держави саме в наших дітях. Але на рівні держави ми так мало робимо для того, щоб права дітей були належним чином реалізовані на території нашої держави.

Двадцять дев'ятого вересня буде 25 років з моменту дії в Україні Конвенції ООН по правам дітей. На підставі цієї конвенції був прийнятий Закон України «Про охорону дитинства». Відповідно до статті 5

цього закону передбачається обов'язок уряду щороку звітувати перед парламентом про реалізацію і дотримання прав дітей. У тому числі надзвичайно важливим і актуальним є питання щодо стану здоров'я дітей нашої держави. І, на жаль, ситуація в нас щороку погіршується.

У критично низькому стані знаходяться питання вакцинації усіх дітей України. Щороку кількість дітей, які хворіють на онкологічні хвороби, збільшується більш ніж на тисячу звернень і діагнозів, які встановлюються дітям по всій Україні. Ми постійно шукаємо кошти на лікування дітей з державного бюджету, з кишень батьків, за кошти грантів та міжнародних фондів. Ми не робимо найголовнішого: не будуємо системи профілактики і ранньої діагностики багатьох захворювань. Ми зобов'язані сформувати на рівні держави, на рівні роботи органів місцевого самоврядування, запроваджувати в школах, дитячих садках медичні огляди стану здоров'я дітей. Ми повинні системно сформувати ті державні програми, які повинні бути профінансовані...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СИСОЄНКО І.В. Ми повинні провести ці парламентські слухання саме в цьому році і чітко сформувані, які державні програми повинні бути профінансовані, що стосується дітей, охорони дитинства на наступний рік. І робити це своєчасно саме зараз, коли формується державний бюджет на 2017 рік, а не наступного року, коли формувані додаткові видатки вже буде неможливим. Тож прошу вас підтримати нашу ініціативу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Палатний Артур Леонідович. Будь ласка.

ПАЛАТНИЙ А.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра

Порошенка»). Дякую. Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! Комітет підтримує пропозицію про проведення парламентських слухань на тему: «Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист».

Хочу нагадати, що слухання з відповідної тематики проводилися шість років тому, і за цей час становище дітей суттєво погіршилося. Сотні тисяч дітей через російську агресію вимушені шукати порятунку на мирній території. І не завжди державні органи здатні надати їм необхідну допомогу. В умовах складної економічної кризи було прийнято багато рішень щодо економії на дітях. І майже ніколи не досліджувалися неминучі наслідки.

І взагалі залишилася складною ситуація з вакцинацією дітей. Доходить до того, що заради порятунку дитини благодійники контрабандою завозять вакцину. Впевнений, що посадовці, відповідальні за придбання вакцини, мають бути не лише звільнені, але притягнуті до кримінальної відповідальності.

Шановні колеги! Наш комітет просить всіх народних депутатів підтримати проект постанови про проведення парламентських слухань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, пане Артуре.

Я прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. І прошу бути максимально лаконічними у своїх позиціях.

Петро Михайлович Ванат, «Народний фронт».

ВАНАТ П.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон на трибуні.

ВАНАТ П.М. Я прошу передати слово пану Унгурияну.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний

виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, слава Ісусу Христу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава навіки Богу!

УНГУРЯН П.Я. По-перше, дякуємо ініціаторам. Дякуємо, пані Ірино, за дуже важливу тему, яку ви порушили. Дійсно, періодично Верховна Рада України опікується саме такими соціально значущими темами. І хочеться відзначити дуже конструктивну позицію комітету, який завжди підтримує проведення парламентських слухань.

Я думаю, що тема прав дитини невід’ємно пов’язана із темою здоров’я батьків і дітей. Про це вже було сказано. Тема прав людини і особливо маленьких громадян нашого суспільства пов’язана із сімейною тематикою. На жаль, сьогодні багато дітей виховуються в неповних сім’ях. Українська сім’я – це інколи просто місце, де діти не виховуються, а набувають поганих звичок. Неповні сім’ї сьогодні складають понад 50 відсотків в Україні, і це жахлива ситуація. Тому просимо уряд визначитися, хто сьогодні взагалі займається сімейною тематикою, сімейною проблематикою. Адже Міністерства у справах сім’ї, молоді та спорту немає (звідти прибрали слово «сім’я»), сьогодні ця тема лише в якості маленького відділу в Міністерстві соціальної політики. Нам цю тему треба також розглянути.

Безумовно, тема дітей, які виїхали разом з батьками із зони антитерористичної операції, це дуже важлива тема. Тому фракція «Народний фронт» підтримуватиме проведення парламентських слухань за означеною темою і прийматиме активну участь в їхньому проведенні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Розенблат Борислав Соломонович. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Курячому Максиму.

КУРЯЧИЙ М.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Народна мудрість говорить про те, що чужих дітей не буває, всі діти – свої. Я повністю підтримую цю дуже важливу ініціативу, яку запропонували наші колеги з профільного комітету, оскільки вона дуже слухна і вчасна. Друзі, ми маємо сьогодні шанс виправити ті недоліки і помилки, які зробили до нас. Вдумайтеся, за шість років український парламент не заслуховував питання щодо дотримання прав наших дітей у цій сесійній залі. Такого бути не може і ми маємо цю помилку виправити. За ці шість років дуже багато доль було понівечено і скривджено. Давайте згадаємо, скільки дітей-сиріт були протиправно, протизаконно позбавлені свого житла, скільки шахраїв познущалися над їхніми долями, над їхніми правами.

Ми маємо також одночасно під час цих парламентських слухань приділити особливу увагу щодо дотримання прав на оздоровлення, в тому числі дітям наших військовослужбовців, дітям, батьки яких сьогодні несуть службу в зоні АТО. Ми з вами минулого року прийняли дуже важливі законопроекти щодо дотримання прав на оздоровлення саме цих категорій дітей.

Отже, друзі, не гаємо часу, голосуємо всі одноставно. Цей проект постанови вкрай актуальний для сьогоднішнього дня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Юрій Павленко, заключний виступ. Через 2 хвилини відбудеться голосування. Прошу всіх заходити до сесійної зали.

Будь ласка, пане Юрію.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Без сумніву, я як співавтор даної постанови – «за». Фракція «Опозиційний блок» голосуватиме за підтримку про проведення парламентських слухань, направлених на захист прав дитини.

Чому це важливо? Конвенція ООН про права дитини стала одним із перших документів незалежної України і вступила в силу 25 вересня 1991 року. За цей час було зроблено багато. Чому важливо саме в цьому році провести ці парламентські слухання? Бо в 2016 році закінчується дія Закону «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини». На жаль, вже вересень, а урядом не підготовлений проект на продовження Національного плану дій на виконання Конвенції ООН про права дитини. Таким чином, з наступного року можуть бути зняті з фінансування дуже багато програм, направлених на захист і дотримання прав дитини в Україні.

Крім того, до сьогоднішнього дня не розроблено цілу низку рішень уряду на виконання законопроектів, які прийняті вже в цій Верховній Раді, направлені на захист дітей, які постраждали від збройного конфлікту, чи дітей, які втратили все в результаті війни, яка відбувається.

Тому дуже важливо сьогодні проаналізувати стан виконання, вказати уряду на недоопрацювання, змусити його працювати як єдиний механізм, тому що, на жаль, сьогодні діяльність різних міністерств у частині захисту прав дитини є розрізненою, часто не співпадає і суперечить одна одній.

Крім того, в рамках парламентських слухань, я переконаний, ми розглянемо проблеми кожної із критичних категорій дітей і змусимо уряд бути відповідальними перед українськими дітьми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Я прошу заходити до сесійної зали і займати робочі місця. Прошу секретаріат запросити депутатів до зали.

Я ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист» ([№5007](#)). Пропоную проголосувати проект постанови в цілому. Хто підтримує дане рішення, прошу проголосувати, колеги.

«За» – 260.

Рішення прийнято. Вітаю авторів, комітет за якісну роботу.

Переходимо до наступного проекту постанови. Це проект Постанови «Про проведення парламентських слухань: «75-ті роковини трагедії Бабиного Яру: уроки історії та сучасність».

Дуже важлива тема, планується як міжнародний захід. Я прошу вас його підтримати. Спочатку я поставлю на голосування пропозицію щодо розгляду за скороченою процедурою, пані Ірино. Хто підтримує розгляд за скороченою процедурою, прошу проголосувати. Будь ласка, колеги.

«За» – 214.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді Першого заступника Голови Верховної Ради України Геращенко Ірину Володимирівну.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, як вам відомо, наприкінці вересня цього року виповнюється 75 років з дня трагедії Бабиного Яру.

Бабин Яр у роки Другої світової війни став братською могилою для представників багатьох національностей, які мешкали в той час в Україні. Під час фашистської окупації Києва в 1941-1943 роках саме в Бабиному Яру, який став місцем масових розстрілів, було розстріляно і там загинуло тисячі євреїв і ромів. Я прошу для стенограми внести в проект постанови зауваження, що там були розстріляні і роми, радянські військовополонені і члени підпілля, члени шановної Організації українських націоналістів, заручники, українські патріоти.

Зокрема, лише за два дні, 29-30 вересня 1941 року, в Бабиному Яру було розстріляно майже 34 тисячі євреїв. І страшно, але масштаби трагедії Бабиного Яру замовчувалися в радянські часи, і тільки за часів незалежності України ми почали дізнаватися правду про цю страшну трагедію.

Я переконана в тому, шановні колеги, що ми з вами, представники різних політичних сил, єдині в одному, що ми засуджуємо ксенофобію в усіх її проявах, антисемітизм. І, власне, український парламент має долучитися до цих важливих заходів з вшанування пам'яті десятків тисяч людей, що були безневинно розстріляні в Бабиному Яру. І тому є пропозиція цим проектом постанови провести

спеціальні парламентські слухання 27 вересня, в дні, коли до України зберуться чимало міжнародних делегацій для того, щоб обговорити історичні наслідки цієї страшної трагедії і вшанувати пам'ять жертв страшних репресій.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую вам.

І хочу, власне, нагадати, що величезна кількість розстріляних були українськими патріотами – 621 член Організації українських націоналістів. Там обірвалося яскраве молоде життя видатної української поетеси Олени Теліги. І тому для нас ця трагедія, як і для багатьох інших народів, які потерпіли в результаті цих звірств, є особливо важлива.

Я запрошую до співдоповіді голову Комітету з питань культури і духовності Княжицького Миколу Леонідовича.

Будь ласка, з трибуни, пане Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., *голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановні колеги! Трагедія Бабиного Яру почалася з великої трагедії єврейського народу. Але згодом, як ви знаєте, це стало великою трагедією українців, ромів і людей багатьох національностей, які проживали в Києві.

Як сказала доповідачка пані Ірина Геращенко, в Київ прийдуть керівники держав багатьох країн для того, щоб разом з нами розділити пам'ять про цей жахливий період і зробити все, щоб більше ніколи таке не повторилося. І саме з нашої ініціативи, з ініціативи наших гостей ми вирішили поговорити про це в цьому залі.

Я хотів би принагідно запросити вас проголосувати за цей проект постанови. Наш Комітет з питань культури і духовності підтримав її і закликає проголосувати за основу та в цілому, запросити взяти в цьому участь. У час, коли Україна веде війну з агресором, пам'ять про кожного невинно вбитого має підтримувати нас у цій боротьбі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Миколо.

Шановні колеги, прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Логвинський Георгій Володимирович, «Народний фронт». Будь ласка.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і між-національних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»)*. Шановні друзі! Шановні колеги! Я хотів би підкреслити, що трагедія Бабиного Яру – це не просто історія нашої держави, це припинення життя наших громадян, для когось знайомих, хтось пізнав цю історію з книжок. У мене особисто в Бабиному Яру знаходяться родичі. Для мене це пам'ять про тих людей, які віддали власне життя за нашу країну, щоб її збудувати.

Тому наша пошана повинна бути найбільшою. Не тільки провести парламентські слухання, але й максимально підтримати та нагадати нашим дітям про те, що такі події у нашій державі ніколи не будуть повертатися. Ми повинні гарантувати, що ми є вільна держава, де немає місця антисемітизму, ксенофобії. Я впевнений, що разом ми зможемо довести нашу державу до рівня європейського захисту з прав людини.

Тому прошу підтримати цей проект постанови та вшанувати пам'ять загиблих людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Мельничук Сергій Петрович, «Воля народу». Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Прошу передати слово Литвину Володимирі Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон на трибуні.

ЛИТВИН В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65,*

Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Нещодавно до моєї родини з Америки приїздила людина, єврей за національністю, сім'ю якого під час війни врятувала родина моїх батьків. І я повинен вам сказати, що в селі в нас проживало багато громадян єврейської національності. Вони були по-звірячому або задушені в душогубках, або розстріляні. І зрозуміло, що ми повинні відгукнутися належним чином на цю дату.

Разом з тим, мені бачиться, що, мабуть, краще нам було б, можливо, раніше прийняти розгорнуту постанову Верховної Ради України з цього приводу для того, щоб передбачити відповідні заходи. Я звертаюся до ініціаторів цього документа: нам варто було б сьогодні прийняти рішення про проведення спеціального засідання Верховної Ради України (це якраз буде вівторок) для того, щоб обговорити це питання з урахуванням історії, уроків, які ми маємо засвоїти. Бо я думаю, що парламентські слухання не дадуть того ефекту, який ми могли б отримати, розглядаючи не тільки ці події, а й низку інших подій такого трагічного виміру і характеру.

Водночас давайте відверто скажемо, що це викличе і неоднозначну реакцію, у тому числі неоднозначні оцінки в українському суспільстві. Я думаю, для цього досить прочитати спогади одного із авторів книжки – Кузнецова про Бабин Яр. І я думаю, що нам не потрібно, щоб з'являлися лінії розламу. Тому давайте, можливо, приймемо рішення і проведемо спеціальне засідання Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.

З вашого дозволу, я відреагую, тому що ваша думка і позиція є важливими. Ми обговорювали це питання. Тому що даний захід готувався, справді, як міжнародний захід за участю високопосадовців інших держав. Але, пане Володимире, в чому є ризик? Ми ж спланували порядок денний на цю сесію таким чином, щоб наші пленарні засідання були не під час міжнародних делегацій. І було б дуже ризикованим, якби ми оголосили засідання і, не дай Боже, не мали б достатньої кількості кворуму для нього. Тому ми вийшли на легший варіант парламентських слухань, на які ми запросимо всіх депутатів,

усі фракції, але ми не будемо обумовлені кворумом, необхідним для цього спеціального засідання.

Ваша думка є важливою, але ми запропонували м'якший шлях, щоб не поставити під ризик проведення цього надзвичайного заходу. Я сподіваюся, ви поділяєте і розумієте нашу позицію. І в даному випадку, це була спільна позиція міжнародників. Ми запропонували такий формат, давайте просто максимально наповнювати його змістом, дамо йому публічне звучання, і це буде наш вклад у відзначення цієї страшної трагедії.

До слова запрошую Мірошніченка Юрія Романовича, «Опозиційний блок». Будь ласка.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую, Андрію Володимировичу. Шановні колеги, шановні друзі! Насправді, це непересічна річ, яку ми зараз обговорюємо. Сімдесят п'ять років тому сталася трагедія, яка має резонанс і на сході, і на заході України, в усьому світі, оскільки йдеться про саме поняття «людяність», про поняття цінності життя, про поняття нашого з вами майбутнього, так само як і минулого. Немає майбутнього країни, яка не знає свого минулого, яка не співчуває, не переживає ту трагедію, яка сталася в Бабиному Яру.

Цей проект постанови про проведення парламентських слухань має об'єднати не лише нашу залу, а й все українське суспільство, щоб трагедія ніколи не повторилася в нашій українській історії. Немає тут правих і лівих, влади і опозиції, йдеться про те, що ми всі громадяни нашої країни. Це біль наших громадян, багато хто залишив своє життя там, у Бабиному Яру. Не лише євреї, не лише роми, а багато українців, і багато хто з нас розуміє, що це була смерть для багатьох наших з вами цінностей, і яка не повинна повторитися.

Я закликаю всіх, шановні друзі, 100 відсотків присутніх у залі, підтримати цей проект постанови, а потім активно взяти участь у обговоренні під час парламентських слухань. Ми повинні засвоїти уроки трагедії і не повторити їх у майбутньому.

Шановні колеги, від свого імені і від імені нашої фракції я закликаю всіх проголосувати за цей проект постанови. Дякую авторам, які внесли такий проект постанови на розгляд Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, пане Юрію.

Корчинська Оксана Анатоліївна, Радикальна партія.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Вітаю! Передаю слово пану Юрію Шухевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Юрію.

ШУХЕВИЧ Ю.-Б.Р., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Згідно з Регламентом парламентські слухання проводяться з тих питань, які викликають велику зацікавленість суспільства і потребують законодавчого вирішення. В даному випадку не є так, як з тим проектом постанови, про який ми зараз говоримо.

Панове, потрібно провести ці слухання обов'язково, але не забувайте: трагедія Бабиного Яру почалася не 75 років тому, а вже за півтора року буде 100 років, як вона почалася. Коли банди Муравйова захопили Київ, в Бабиному Яру розстріляли відразу 5 тисяч людей за вишиванки, за українську мову. Ми це повинні пам'ятати. Не забувайте, схиляючи голову перед трагедією в Бабиному Яру під час Другої світової війни перед тими жертвами. Я хочу сказати, що значно більші жертви були від 1918 року до 1941 року. Невже ми можемо сьогодні забути про них? Ми не маємо права про них забувати. І коли ми вшановуємо, то вшановуємо всіх тих, які загинули тут, на нашій землі, полили своєю кров'ю цю землю, не враховуючи національності.

Я пропоную провести урочисте засідання, а не парламентські слухання, присвячене трагедії Бабиного Яру, і достойно вшанувати пам'ять. Це перше.

І друге. Ми не знаємо кількості жертв, для цього існує Український інститут національної пам'яті. Але Верховна Рада повинна профінансувати його. Український інститут національної пам'яті повинен вивчити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина.

ШУХЕВИЧ Ю.-Б.Р. ...скільки справді загинуло людей.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Юрію.

Шановні колеги, ще буквально два виступи по 1 хвилині і переходимо до голосування.

Я прошу запросити депутатів до зали. Через 2 хвилини відбудеться прийняття рішення щодо даного проекту постанови.

Отже, Андрій Ілленко – 1 хвилина, Береза – 1 хвилина.
Будь ласка.

ІЛЛЕНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Шановне товариство, ми маємо вшанувати пам'ять невинно вбитих людей у Бабиному Яру. Ми маємо пам'ятати нашу справжню історію для того, щоб цей жах і взагалі жах ХХ століття, коли українці були піддані геноциду, коли Україна була окупована між різними тоталітарними державами, ніколи не повторився. І ми розуміємо, що комуністична влада не говорила правду про ці трагедії. Так само і не говорила правду про Бабин Яр. Дуже багато брехні було розказано комуністичною пропагандою, але ми маємо знати правду. Ми маємо знати, що 621 член Організації українських націоналістів був замордований окупантами в Бабиному Яру. Там була замордована нацистами велика українська поетеса Олена Теліга. Ми це теж маємо пам'ятати і вшанувати всіх жертв цієї нелюдської трагедії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Борислав Береза, 1 хвилина. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №213, м. Київ, самовисуванець). Шановні колеги, я згоден зі своїм колегою Андрієм Ілленком. І хочу додати, що трагедія в Бабиному Яру – це спільна трагедія українського та єврейського народів. Мої рідні були вбиті в Бабиному Яру, і для мене це теж персональна трагедія. Я буду вдячний, якщо зараз всі колеги об'єднаються для того, щоб прийняти цей проект постанови, перестануть ходити по залу, повернуться на свої місця, і після цього разом проголосують, бо я бачу, що немає ніяких суперечок, є політична воля, порозуміння. І для того, щоби вирішити це питання, я прошу всіх повернутися, щоб не сталося так, як голосування за Сторожука, коли не було голосів. Буду вдячний всім, хто підтримує цей проект постанови, і сподіваюся, що це дійсно шлях для порозуміння всередині суспільства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено. Я прошу зайти до зали, зайняти робочі місця і підготуватися до прийняття рішення.

Отже, я ставляю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань «75-ті роковини трагедії Бабиного Яру: уроки історії та сучасність» ([№5058](#)) у цілому. Хто підтримує дане рішення, прошу проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Дякую авторам постанови, пані Ірино, комітету. Так, я виступив колись ініціатором...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я хочу подякувати Голові Верховної Ради, тому що насправді пан Андрій був ініціатором. Він врахував ситуацію, що це не пленарний тиждень і запропонував провести спеціальні слухання, щоб вшанувати пам'ять усіх загиблих.

Дякую, пане Андрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за прийняте рішення.

Переходимо до наступного, заключного проекту постанови, який є в порядку денному. Він так само безконфліктний. Я закликаю до максимально ефективної роботи. Це проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні» ([№4029а](#)).

Насамперед я запропоную депутатам підтримати розгляд за скороченою процедурою.

Колеги, хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Комітетом з питань науки і освіти 13 липня 2016 року прийнято рішення про проведення 2 листопада 2016 року парламентських слухань на тему: «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні».

Шановні колеги, звертаючись до вас, хочу отримати підтримку. Бо жахлива ситуація, яка зараз складається, на жаль, з фінансуванням дошкільної, початкової, загальної середньої освіти, профтехосвіти, технікумів і коледжів, вищої освіти призводить до того, що після цього ми приймаємо дуже багато ручних рішень. Так продовжуватися не може.

Шановні колеги, коли обговорюватимемо це питання, ми повинні зрозуміти, що йдеться не лише про фінансування освіти, а фактично про побудову моделі фінансування нашого майбутнього. Бо сьогодні кордон проходить не тільки в зоні АТО і в Криму. Фронт проходить, у першу чергу, в мізках наших дітей, вчителів.

Шановні колеги! Звертаючись до вас, хочу звернути увагу, що ми повинні виробити з вами шаблонні рішення щодо фінансування кожної окремої ланки освіти. Сьогодні Президент України сказав про те, що не буде відміни стипендій, що не буде відміни бюджетного фінансування магістратури. Але ми повинні зрозуміти, що ми на

законодавчому рівні один раз і назавжди повинні вирішити це питання.

Тому прошу підтримки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановні колеги. Поаплодуємо (Оплески).

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Кривенко Віктор Миколайович. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Народний Рух України. Шановні колеги! Ми підтримуємо проведення цих слухань. І якраз у цей момент буде активно йти бюджетний процес. Ті ініціативи, які зараз є від міністра освіти, максимально треба підтримувати.

Ми також виступаємо за підвищення заробітних плат вчителям як основи нашої держави. Тому 2 листопада потрібно розглянути не лише стан, а й конкретні висновки Міністерства фінансів.

І у мене є прохання, пане Голово, щоб ви особисто запросили міністра фінансів, профільного віце-прем'єр-міністра, і щоб ми заслухали, що робити з престижністю роботи вчителя. Тому що ми бачимо зараз, який пройшов низький конкурс у вузах, ніхто не хоче бути вчителем. Ми розуміємо, що система виробництва освічених людей – це базова інфраструктура будь-якої держави. Будь-яка держава з агросировинного приладку, з країни, яка торгувала лише тим, що вона виростила і викопала, ставала нормальною високорозвиненою країною тільки тоді, коли вона збудовувала свою систему освіти: будувала університети, імпортувала викладачів, робила цю роботу престижною, і в кожному селі, в кожному місті поважали вчителя. Ми повинні повернути престиж роботі вчителя, тому ці слухання є надважливими. І велике прохання зробити так само, щоб була пряма трансляція телеканалу «Рада» з цих слухань, щоб ми акцентували на них увагу і якісно підготувалися.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Артеменко Андрій Вікторович, Радикальна партія. Будь ласка.

АРТЕМЕНКО А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Я прошу передати слово Олегу Валерійовичу Ляшку.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні». Пропонується провести ці слухання 2 листопада. Шановні колеги, які пропонують цей проект, ви не знаєте про стан і фінансування освіти. Я вам розкажу.

На 1 вересня я був у селі Ховми Борзнянського району Чернігівської області. Сільська школа, яку, як би не мій приїзд, закрили і 30 сільських дітей були б позбавлені права на отримання освіти. Вони мали б їхати в сусіднє село, за Бог знає скільки кілометрів по дорозі, якої немає, шкільним автобусом, якого немає. У цій школі немає Інтернету, телевізора, у цій школі кілька вчителів, яких позбавляють права на роботу.

Ви питаєте про стан освітньої галузі? Попитайте викладачів закладів профтехосвіти, коли прийняли рішення, перевели на місцевий бюджет ПТУ, коледжі, в яких навчаються діти-сироти, діти з малозабезпечених сімей, діти з сільських сімей. Ви позбавляєте таким чином їх можливості отримати професійну освіту. Ви сьогодні випикуєте з-за кордонів губернаторів і міністрів, ви завтра будете випускати з Туреччини і Китаю комбайнерів і трактористів, тому що нікому буде обробляти українські поля. Тому що політика зменшення фінансування освітньої галузі – це фактично державна політика дебілізації наступного покоління українців. Ви хочете перетворити українців на дешеву безграмотну робочу силу. На жаль, ті, хто сьогодні керує державою, очевидно, погано вчилися в школі чи купили дипломи, і не знають вислів німецького канцлера Бісмарка: «Хто не фінансує освіту, той будуватиме тюрми». Ви позбавляєте українців майбутнього, позбавляючи їх права отримати знання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Матвієнков Сергій Анатолійович, «Опозиційний блок». Будь ласка.

МАТВІЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). Избирательный округ №57, город Мариуполь. «Оппозиционный блок» однозначно будет поддерживать эту тему, и мы проголосуем, конечно, за проведение этих парламентских слушаний. Тем более, что вопросы действительно очень кричащие. На 1 сентября где-то 130 школ в Украине не открылись, 410 или 413 поменяли статус из школ, дающих среднее образование, в начальную школу. Я думаю, что 2017 год будет переходным для нас. Почему? Потому что правительство наметило новый базис перехода на новые стандарты обучения. Что дадут эти стандарты обучения, как они отзовутся, как они будут работать? У нас на сегодняшний день проблема с кадрами, с заработной платой для кадров. Каким образом мы будем компоновать и формировать эти кадры? Каким образом будет работать опорная школа? Как мы ее профинансируем? Как будут доставляться дети? Сколько будет закуплено автобусов? И так далее.

Колоссальное количество льгот, которые сегодня имели наши дети, переложили на плечи местных советов с учетом децентрализации. Вот сегодня мы прекрасно слышали, Президент сказал о том, что в 5-6 раз увеличились бюджеты местных органов власти. Так я сотый раз повторяю: давайте смотреть, на сколько увеличились расходы у местных органов власти и под что идут эти деньги. Нам необходимо решать сегодня эту проблему.

Нужно рассмотреть проблему ПТУ, которые сегодня практически остались один на один с местными органами власти. Как вытаскивать сегодня систему профессионально-технического образования? Как готовить кадры, которые сегодня так необходимы экономике? Как готовить сталеваров, горновых и так далее? Поэтому, действительно, тема очень кричащая, злободневная, и мы однозначно ее поддержим.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Березюк, 1 хвилина. Через хвилину ми перейдемо до прийняття рішення. Я прошу колег депутатів заходити до зали і підготуватися до голосування.

Будь ласка, пане Олегу.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Беззастережно це треба проводити. Але до листопада в нас з вами дуже багато роботи. Я хочу назвати лише один приклад, який стосується сотень або тисяч людей, які проживають у Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській і Чернівецькій областях. Це високогірні райони і школи в високогірних районів вище 600 метрів. Один, два, п'ять, вісім учнів. Справді, там дуже дорога школа, вона коштує від 10 до 40 тисяч гривень у рік на одного учня. Але вона так і повинна коштувати. Бо возити дітей по дві години в одну сторону і в іншу сторону по поганій дорозі – це також злочин.

Тому формульний і бухгалтерський підходи в освіті в Україні недопустимий. Високогірні райони сьогодні малодоступні, але вони скоро ще будуть і безлюдні. Освіта повинна бути всюди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, стосовно того, що доведеться провести ще багато роботи, хочу наголосити. Мене виправив представник комітету (прошу для стенограми також виправити). Правильна дата – 16 листопада.

Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до прийняття рішення, колеги.

Отже, ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні» ([№4029а](#)). Проект постанови пропонується прийняти в цілому. Хто підтримує дане рішення, прошу проголосувати, колеги. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 268.

Постанова прийнята. Вітаю комітет, вітаю авторів.

Таким чином, ми завершили блок постанов, які були важливі для того, щоб ми могли спланувати парламентські слухання на найближчий період. Вони потребували невідкладного рішення. Хочу наголосити, зараз ми маємо два законопроекти в першому читанні, а потім маємо шанс розпочати блок про правоохоронну діяльність. Сподіваюся й надалі на нашу активну і ефективну роботу.

Отже, ми переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ), які були переміщені з тимчасово окупованої території та з населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження» ([№4718](#)).

Я прошу колег народних депутатів підтримати розгляд даного проекту закону за скороченою процедурою. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Рябчина Олексія Михайловича. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Доброго дня, шановні колеги! Я вважаю, що дійсно символічно те, що ми розпочали законотворчу роботу саме з цього законопроекту, тому що його чекають науковці, освітяни, студенти Донбасу та Криму.

Цей законопроект був розроблений за допомогою майже всіх фракцій та груп, які присутні в парламенті, підтриманий Міністерством освіти і науки, міністерством окупованих територій та підтриманий Радою ректорів вищих навчальних закладів, які тимчасово переміщені із зони проведення антитерористичної операції, яка об'єднує 18 вишів та 10 наукових установ Донбасу та Криму. Я хочу

зупинитися на тому, що в нас є переміщений таврійський виш, який зараз базується в Києві. Він вже набрав студентів і скоро розпочне навчальний процес.

Це питання стосується майже 4 тисяч викладачів, 35 тисяч студентів та близько 100 тисяч членів їх сімей, які чекають від держави позитивного сигналу про підтримку вищих навчальних закладів та наукових установ.

Що ми пропонуємо? Ми пропонуємо зняти зайві бюрократичні перепони, а іноді взагалі абсурдні речі, які трапляються з тими вишами, які патріотичні, які виїхали, але, наприклад, вони платять за вимогами судів, у них є заборгованість за електроенергію або тепло, які споживають зараз виші на підконтрольній сепаратистами території. Ми повинні зняти ці перепони для того, щоб звільнити інтелектуальні, людські ресурси цих вишів, щоб вони покращували якість освіти, тому що якість освіти в цих вишах для нас важлива. Потрібно боротися за студентів, абітурієнтів, а також, можливо, подумати про об'єднання там, де в певних вишах не виходить.

Тому прошу вас проголосувати за цей законопроект, тому що кожний голос – це голос патріотів Донецька, Луганська, Криму, які виїхали, які чекають цієї підтримки від держави і кожного разу ловлять ці сигнали від владних установ.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Дайте 10 секунд, будь ласка, завершити.

РЯБЧИН О.М. Вони ловлять ці позитивні сигнали, а що ж з ними буде, що держава для них запропонує, вони й самі конкурентоспроможні. І я прошу звільнити їх від надмірної бюрократії для того, щоб вони розвивалися...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний доповідачу.

Слово для співдоповіді надається першому заступнику Голови Комітету з питань науки і освіти Олександрові Співаковському.

Будь ласка, пане Олександрові.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо дуже важливий законопроект №4718 щодо відношення тих вищих закладів України (це Луганська, Донецька області, а також Крим) щодо вирішення питання їх статусу як переміщених вишів на території України. Це фактично ті патріоти, які підтримують державність України, приїхали сюди з викладачами без матеріально-технічної бази, але студентам вони привезли...

Шановні колеги, які питання тут врегульовуються. Це питання матеріально-технічної бази, штатного розпису, врегулювання тих угод, які вони мали і за які вони не повинні відповідати, бо сьогодні псевдоуніверситети, які залишилися на окупованій території, фактично використовують ці угоди. Тобто це комплекс питань, які ми повинні врегулювати для того, щоб зберегти потенціал вищої освіти, яка була в Луганську, Донецьку і Криму.

Тому Комітет з питань науки і освіти одноголосно проголосував за підтримку цього законопроекту. Ми пропонуємо за нього проголосувати в цілому. І проголосувати також за скорочення строку підготовки законопроекту до другого читання, щоб наприкінці вересня ми остаточно вирішили питання і врегулювали діяльність вищих навчальних закладів, які переміщені з тимчасово окупованої території на територію України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Співаковський.

Згідно з Регламентом прошу провести запис на виступи від представників фракцій: два – за, два – проти.

Сергій Лещенко запрошується до слова. Він передає слово Світлані Заліщук, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка, пані Світлано.

ЗАЛІЩУК С.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Доброго дня, шановні колеги! Я як співавтор цього законопроекту хотіла би попросити народних депутатів підтримати його.

Кожний, хто був у Луганській і Донецькій областях і відвідував переміщені університети, прекрасно знають, що вони залишилися в українській державі, переїхали на українську територію завдяки

ініціативі наших викладачів, професорів, студентів, які стали патріотами, залишили свої сім'ї, своє майно на окупованій території і переїхали на нашу територію. Вони почали з нуля відновлювати ці університети, навчальні програми, матеріально-технічну базу, вчити наших студентів.

Абсолютно очевидно, що дуже часто це було в приміщеннях, які навіть непридатні для того, щоб студенти там навчалися. Але це були єдині можливі умови, в яких можна було зберегти ці університети як українські.

Тому наш проект закону передбачає створення матеріально-технічної бази, полегшення адміністрування, адміністративних процесів, аби ці університети продовжили працювати на цій території. Професори, викладачі чекають нашої підтримки. Я прошу проголосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, пані Світлано.

Тарас Кремінь від «Народного фронту». Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, я просив би підтримати цей законопроект. Крім того, що він підтриманий нашим профільним Комітетом з питань науки і освіти, я вважаю, що ми повинні створити рівні права для вищих навчальних закладів, які були переміщені з тимчасово окупованої території. А це стосується не лише основного профілю їхньої діяльності, але й документів, пов'язаних із земельними питаннями, фіскальною відповідністю тощо.

Я думаю, що ніяких сумнівів у цьому залі принаймні бути не може. Очевидно, ми це помітили, як створили необхідні умови для наших абітурієнтів, які вступали до українських університетів з тимчасово окупованих територій або які знаходяться на території Донецької, Луганської областей, підконтрольних Україні. Тому я прошу підтримати цей законопроект. Якщо виникатимуть певні запитання, ми готові їх обговорити в робочому порядку за участі всіх зацікавлених осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Тарасе.

Від «Опозиційного блоку» Михайло Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні колеги народні депутати! Я просив би уточнення в доповідача, тому що він сказав, що просить підтримати цей законопроект у цілому.

Я хочу наголосити, що наша фракція «Опозиційний блок» підтримуватиме цей законопроект за основу. Але він не може сьогодні бути проголосований у цілому, тому що він потребує внесення змін ще до низки законів під час його підготовки до другого читання. Тому я дуже просив би уточнити цю позицію. Ми голосуватимемо за цей законопроект за основу, тому що потрібно підтримувати людей, треба дати їм змогу встановити такі нормативи на навчання студентів, щоб вони могли навчати дітей, щоб у нас була гарна молодь і люди отримували достойні заробітні плати, щоб могли виховувати і кормити свої сім'ї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, пане Михайле.

Від Радикальної партії Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Наша фракція, звичайно, підтримує цей законопроект. Також нашої підтримки, дійсно, потребують вчителі, вчені, патріоти, які залишилися вірні країні, які не залишилися на окупованих територіях і, відповідно, ми маємо дбати про їхній статус та інше, що пропонує колега Рябчин у цьому законопроекті.

Але окрім підтримки вчених і вузів, які вийшли з окупованих територій, маємо говорити про те, як звільняти окуповані території. Власне, одним з основних елементів, які ми вбачаємо, є підтримка

поневоленіх Московією народів, підтримка народів, які не перше десятиріччя протистоять Москві.

Сьогодні День незалежності Чеченської Республіки Ічкерія. І я, користуючись нагодою, хотів би привітати наших братів-чеченців з цією датою, адже вони завжди були на передньому фронті боротьби з московським окупантом.

Я хотів би нагадати, що з перших днів війни з Росією наші чеченські брати прийшли нам на допомогу. Це і миротворчий батальйон імені Джохара Дудаєва, перший командир якого бригадний генерал Збройних сил Чеченської Республіки Ічкерія Іса Мунаєв загинув в боях під Дебальцево. Це і інші чеченці. Слава Чечні! Слава вільному Кавказу!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу колег зайти до зали і підготуватися до прийняття рішення.

Під час обговорення прозвучали пропозиції, щоб ми, прийнявши за основу, підтримали процедуру підготовки до другого читання в скорочений термін. Тому я спочатку поставлю на голосування за основу, а потім пропозицію розгляду законопроекту в скорочений термін.

Шановні колеги, прошу займати робочі місця і підготуватися до прийняття рішення.

Отже, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ), які були переміщені з тимчасово окупованої території та з населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження» ([№4718](#)) за основу. Хто підтримує дане рішення, прошу голосувати, колеги.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Колеги, тепер я ставлю на голосування пропозицію розгляду до другого читання у скорочений термін. Хто підтримує дану пропозицію, колеги, прошу проголосувати.

«За» – 207.

Дана пропозиція не отримала підтримку в залі. Вітаю авторів, вітаю комітет, бажаю плідної роботи до другого читання.

Колеги, наступний проект закону. Це проект Закону «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо забезпечення рівності прав військовослужбовців на грошове забезпечення» ([№4878](#)).

Ставлю на голосування пропозицію, щоб ми його розглянули за скороченою процедурою, колеги. Прошу підтримати.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді народного депутата... Першого заступника Голови Верховної Ради України Геращенко Ірину Володимирівну.

Прошу апарат надалі писати мені коректно посади в документах. Будь ласка, пані Ірино.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, в цьому законопроекті йдеться про дуже важливу для багатьох з нас тему про родини заручників. І тому я прошу вашої особливої уваги.

Спочатку цифри. На сьогодні, за уточненою інформацією Служби безпеки України, в заручниках на окупованих територіях залишається 115 громадян України, майже половина з них – це військовослужбовці. Згідно з нашим законодавством, родини військовослужбовців отримують матеріальне забезпечення. Але несправедливо те, що на сьогодні члени родин заручників отримують грошове забезпечення в тих розмірах, що встановлені військовослужбовцю на день захоплення його в полон або в заручники. Очевидно, що це несправедливо, тому що серед цих заручників є хлопці, які знаходяться в полоні бойовиків майже два роки. Задача держави всіх їх звільнити,

щоб вони були зі своїми родинами. Але сьогодні наша задача допомогти родинам, дружинам, мамам, дітям, які борються так само за звільнення своїх чоловіків, і їм дуже нелегко.

Ми пропонуємо, щоб відповідне законодавче врегулювання стосувалося родин заручників, і не поширювалося на тих військово-службовців, які добровільно здалися в полон, самовільно залишили військові частини або дезертували зі Збройних Сил України. Тобто ми сьогодні маємо підтримати справжні родини героїв.

Я дуже прошу, шановні колеги, щоб ми сьогодні підтримали цей законопроект не лише за основу, а й у цілому. Для стенограми потрібно внести поправку, щоб він вступив у дію не з 1 січня, а з дня підписання. Тому що, дай Боже, щоб ми звільнили заручників до 1 січня, а родини отримали підтримку сесійної зали.

І дякую всім, хто підтримує цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино.

До співдоповіді запрошується представник Комітету з питань національної безпеки і оборони Іван Вінник. Будь ласка, прошу доповідати.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ №184, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, це важливий законопроект регулює питання соціального захисту військовослужбовців та членів їх родин. Але треба це сприймати ще з іншого боку. Тому що належне соціальне забезпечення військовослужбовця, українського воїна – це підсилення української армії, української обороноздатності, боєздатності українського війська. Адже коли боєць іде в бій і розуміє, що будь-що з ним не трапилось, його родина буде захищена, безумовно, це підвищує обороноздатність і боєздатність українського війська.

Цей законопроект поданий нашими колегами Геращенко, Іоновою, Фріз, Іриною Луценко. Він, власне, врегульовує ту норму, яка є, уточнює деякі моменти. Дійсно, грошове забезпечення за заручниками, полоненими, тимчасово інтернованими в так званих нейтральних державах, особами зберігається і сьогодні. Але грошове забезпечення впродовж поточного року було суттєво підвищено,

і в законопроекті уточнюється, що якщо грошове забезпечення підвищується, так само компенсацію, яку отримує родина на період, коли військовослужбовець знаходиться в полоні, має бути підвищено.

Також тут уточнена дуже важлива норма про те, що грошове забезпечення може отримати не лише дружина, а й, наприклад, повнолітня дитина або опікун, якщо дружини, наприклад, немає. Це теж надзвичайно важлива регламентна законодавча норма. Ми ж розуміємо, що бюрократія в державі існує, іноді її треба виконувати.

Тому ці всі питання врегульовує цей проект. Сьогодні, в перший день роботи Верховної Ради, ми голосуватимемо такий важливий проект закону. Дійсно, погоджуюся від імені комітету, що потрібно голосувати його за основу та в цілому з поправкою про те, що він має діяти не з 1 січня, а вже сьогодні, прямо зараз. Тому давайте сконсолідуємося і знайдемо голоси.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Корчинська Оксана Анатоліївна від Радикальної партії. Пані Оксано, будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А. Фракція Радикальної партії. Без сумніву, наша фракція підтримує цей законопроект.

Хотіла би звернутися до авторів і до парламенту, що принципово, коли він буде проголосований, переконана, і в другому читанні, щоб підзаконні акти були розроблені надзвичайно швидко. Щоб не сталася така ситуація, як в цьому році. Діти військовослужбовців, які загинули, за основним законом соціального і правового захисту військовослужбовців повинні були поза конкурсом вступити до вузів. На жаль, наше Міністерство освіти і науки це масово порушувало. І цим дітям у ручному режимі довелося вступати в ці вузи. Тому нам важливо, коли ми приймаємо закони, їх контролювати до останнього впровадження, щоб всі наші бійці, всі родини тих хлопців, які в полоні, отримали всі гроші, котрі їм належать і зобов'язана держава.

Слава Україні! Слава нашим героям!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

До виступу запрошується Тимошенко Юрій, «Народний фронт».

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №88, Івано-Франківська область, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт» однозначно підтримує цей законопроект і просить всіх порядних людей у цьому залі, не задумуючись віддати належне нашим фронтовикам-героям і підтримати їх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Мельничук Сергій Петрович, «Воля народу». Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П. У мене запитання до розробників цього законопроекту. А хто визначатиме, чи самовільно здалися в полон? Потрібно розробити якісь комісії, якщо це будуть, наприклад, суди, то суди, як ми розуміємо, будуть донецькі, луганські, то там одні сепари сидять, що судді, що прокурори. Хто судитиме? Хто це визначатиме? Тому лише в першому читанні. Я готовий теж долучитися до розробки, між першим і другим читаннями чи комісію створити, чи орган, який це регулював би.

Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Я дозволю відповісти коротко на ваше запитання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко – репліка, 1 хвилина. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дуже дякую, шановний пане Андрію. Шановні колеги, саме так звучить зараз пункт 6 статті 9 закону, що грошове забезпечення не поширюється на військовослужбовців, які добровільно здалися в полон. І це встановлює прокуратура. Насправді, я як людина, яка обізнана в цій темі, хочу вам сказати, що серед тих наших військовослужбовців, які на сьогодні є в цьому списку

заручників, 99 відсотків їх родин отримають відповідне грошове забезпечення. Тобто це ми закладаємо цю важливу норму.

Я пропоную все-таки голосувати сьогодні за основу та в цілому, краще потім зміни вносити, родини не можуть чекати. Ми маємо підтримати ті родини, які майже два роки чекають своїх хлопців. Ми маємо їх звільнити, а сьогодні соціально захистити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, зараз хвилину ми ще дамо представнику від Мінсоцполітики. Тоді перепрошую, Ірина Луценко, «Блок Петра Порошенка».

Шановні колеги, прошу заходити до зали і підготуватися до голосування.

Ірина Луценко, 1 хвилина. Увімкніть мікрофон.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, я думаю, що потрібно підтримати нашу колегу Ірину Герашенко і проголосувати за цей законопроект як в першому читанні, так і в цілому. Не забуваємо, що ці хлопці є справжніми героями, вони два роки воюють за Батьківщину. Вони не піддаються на провокації, не здаються ворогу, не піддаються зомбуванню. Їхні родини не піддаються ні на які істерики і провокації. Я думаю, що цей законопроект заслуговує на те, щоб зал підтримав його в цілому.

А всі інші питання, які виникли в наших колег, можна вирішити підзаконними актами. Це все вирішується. Таких у нас є 115 осіб. Прошу зал підтримати, увійти в їхнє положення. Це справжні герої. Як наші воїни, так і їхні родини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник Мінсоцполітики. Будь ласка.

Прошу заходити до зали і займати робочі місця.

ІВАНКЕВИЧ В.В., заступник міністра соціальної політики України — керівник апарату. Шановний головуєчий! Шановні

народні депутати! Ми пропонуємо також прийняти цей проект закону в цілому. Але просимо в розділі I проекту частину другу і частину шосту редакційно поправити, більш чітко сформулювати. Зокрема, пропонується частину другу викласти в наступній редакції. «б. За військовослужбовцями, захопленими в полон або заручниками, а також інтернованими в нейтральних державах або безвісно відсутніми, зберігається грошове та інші види забезпечення. Сім'ям зазначених військовослужбовців щомісячно виплачується грошове забезпечення, і в тому числі додаткові та інші види грошового забезпечення в розмірах, що встановлені військовослужбовцю на день захоплення його в полон або заручником, інтернування в нейтральних державах або зникнення без вісти, з урахуванням зміни вислуги років та норм грошового забезпечення».

Абзац шостий цього ж розділу викласти в наступній редакції. «У разі індексації грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів грошове забезпечення членам сімей військовослужбовців, захоплених у полон або заручниками, а також інтернованих у нейтральних державах або безвісти відсутніх, виплачується з урахуванням такої індексації». Просимо це врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи є загальна згода, чи є дискусивні питання щодо даного законопроекту? Можемо голосувати? Колеги, я прошу заходити до зали і підготуватися до прийняття рішення. Я поставлю на голосування, щоб ми прийняли його з поправкою, яку озвучили з трибуни автор законопроекту Ірина Геращенко, представник комітету Вінник, з тим, що він вступає в дію з моменту оприлюднення, а не з 1 січня. З цією поправкою я поставлю його на голосування.

Отже, переходимо до прийняття рішення... Шановні колеги, нічого не чую на такій відстані, коли ви кричите. Підійдіть і скажіть.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» ([№4878](#)) з поправками, які були

озвучені для стенограми автором законопроекту Іриною Геращенко і представником комітету Вінником, за основу та в цілому.

Колеги, хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів, вітаю комітет з якісною роботою.

Зараз, колеги, ми маємо змогу перейти до блоку питань правоохоронної діяльності. Ці законопроекти є в другому читанні, але поправок небагато. З вашого дозволу, давайте розпочнемо роботу по тих законопроектах, щоб ми їхню максимальну кількість змогли обговорити і прийняти рішення.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення порядку застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення» ([№2251а](#)). Комітет визначив доповідачем голову підкомітету Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Мірошніченка Юрія Романовича.

Запрошую вас, пане Юрію, до доповіді, будь ласка.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую, Андрію Володимировичу. Шановні колеги! У нас є пакет проектів законів, в яких ми робимо суттєві кроки на гуманізацію у сфері пенітенціарної системи. У нас є лише півгодини. Багато хто з вас знає, що кожна фракція представлена в нашій міжфракційній робочій групі, яку ми утворили на базі профільного комітету. Я маю честь доповісти результати нашої спільної роботи, до якої долучилися і представники міжнародних організацій, Ради Європи і правозахисники, Генеральна прокуратура, Міністерство юстиції. Це наш спільний доробок.

Тому я звертаюся до Голови Верховної Ради з тим, щоб ми достатньо динамічно пройшли всі ці законопроекти.

Почнемо з законопроекту №2251а. Сама назва промовиста. Можу сказати, що вдосконалення порядку застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення опрацьовані комітетом (48 поправок і пропозицій). З них враховано редакційно та частково 27 і повністю.

Власне, вам пропонується їх підтримати. Єдине, до чого я вас закликаю, врахувати для стенограми наступні доповнення.

Частину першу статті 131 КВК України пропонується викласти в такій редакції:

1. Застосування заходів заохочення має на меті здійснення виховного впливу на осіб, до яких ці заходи застосовуються на основі об'єктивної оцінки додержання ними правил поведінки, встановлених цим кодексом, та правил внутрішнього розпорядку колонії, а також дотримання правил трудового розпорядку та вимог безпеки праці.

2. У змінах до частини восьмої статті 131 КВК проекту перше речення викласти в такій редакції (пункт восьмий): «Адміністрація колонії зобов'язана щоквартально проводити оцінювання поведінки особи, додержання нею правил поведінки, встановлених цим кодексом, та правил внутрішнього розпорядку колонії, а також дотримання правил трудового розпорядку та вимог безпеки праці та приймати вмотивоване рішення про доцільність та недоцільність застосування до особи, яка відбуває покарання у вигляді позбавлення волі заходів заохочення».

3. Із тексту нової редакції статті 132 КВК виключити слова «скасування додаткового права».

4. В частині сьомій статті 134 КВК України слово «дисциплінарного» замінити словом «грошового».

5. Частину першу статті 135 КВК в редакції проекту доповнити двома реченнями такого змісту: «Дисциплінарна комісія...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки часу, пане Юрію? Хвилину?

Будь ласка, 1 хвилина.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. ...установи виконання покарань діє на постійній основі. Засідання дисциплінарної комісії є повноважним, якщо на ньому присутні більше половини членів дисциплінарної комісії».

Крім цього, в частині сьомій після слова «рішення» виключити слово «дисциплінарної комісії» та доповнити словами: «про притягнення дисциплінарної відповідальності особи, яка відбуває покарання».

Шановні колеги, з урахуванням цих озвучених для стенограми пропозицій, я прошу Верховну Раду підтримати законопроект №2251а в цілому як закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу підготуватися авторів поправок до роботи. Ми розпочинаємо з поправок, які були відхилені.

Поправка 2 народного депутата Немировського. Чи наполягає? Ні, не наполягає.

Поправка 4 Мірошніченка. Чи наполягає пан Юрій? Не наполягає.

Поправка 6 Немировського. Не наполягає.

Поправка 7 Юрія Левченка. Не наполягає.

Поправка 8 Юрія Мірошніченка. Не наполягає?

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 9 Мірошніченка. Не наполягає?

Поправки 11, 12 Мірошніченка. Не наполягає.

Поправка 13 Немировського.

Поправка 14 Левченка. Наполягає, так?

Юрій Левченко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Дякую. Насправді, я конкретно на цій поправці не наполягаю, тому що більшість моїх поправок були по суті враховані.

Я просто хотів би запитати доповідача. Скажіть, будь ласка, ваш законопроект до другого читання вже неодноразово ставився в порядок денний. Вже багато місяців я постійно вичитую. Я не розумію, що вам заважало за весь цей час цю поправку, яку ви зараз озвучили з голосу, прийняти на засіданні комітету, щоб вона була перед нами в письмовому вигляді, а не з голосу щось слухати. Потім невідомо, чи вона опиниться в законопроекті, як це виглядатиме. Вибачте, я відмовляюся розуміти такий підхід до законотворчої діяльності.

Дякую.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую, пане Юрію. Справа в тому, що це не моя примха. Ми кілька разів збиралися, доопрацьовували, враховували, дивилися, збалансовували. Але в нас деякі речі дублюються в законодавчих ініціативах. Розумієте? І я далі пропонуватиму для того, щоб узгодити весь пакет законодавчих ініціатив між собою, щоб деякі речі перенести з одного тексту в інший. Тому це не недопрацювання комітету, а просто робота для того, щоб весь пакет законів узгоджувався. Але я вам дуже дякую за вашу активну участь у роботі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Юрію.

Поправка 17. Мірошніченко не наполягає? Ні.

Поправка 21. Не наполягає.

Поправка 23 народного депутата Левченка. Не наполягає.

Поправка 28 Мірошніченка. Не наполягає.

Поправка 30. Не наполягає.

Колеги, через 2 хвилини відбудеться голосування. Прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до зали.

Поправка 31 Ленського. Не наполягає.

Поправка 34. Не наполягає.

Поправка 36. Не наполягає.

Поправка 37 Мірошніченка. Не наполягає.

Поправка 38 Мірошніченка. Не наполягає.

Шановні колеги, таким чином ми обговорили всі поправки. Чи є у нас готовність голосувати? Є? Тоді я прошу зайти до зали і підготуватися до голосування.

Шановні колеги, підходять ще наші колеги по одному і дружними колонами.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення порядку застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення» ([№2251а](#)). Пропонується прийняти його в другому читанні та в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів, вітаю комітет з якісною роботою, яка була проведена.

Наступний законопроект у порядку денному [№2252а](#). Запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Мірошніченка Юрія Романовича. Будь ласка, пане Юрію.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую. Шановні колеги, я доповідало тиму дуже коротко.

Сама назва законопроекту говорить про себе – «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо гуманізації порядку і умов виконання покарань». Насправді цей пакет законопроектів є реальною реформою, якою може пишатися сьогодні Верховна Рада. Я ще раз наголошую, це доробок не просто якогось колективу авторів. Це громадські організації, експерти, Уповноважений з прав людини, кожна фракція делегувала до робочої групи своїх представників. Тому, власне, ми можемо пишатися цими законопроектами.

У цьому законопроекті я так само хочу для стенограми запропонувати статтю 122 Кримінально-виконавчого кодексу України зазначеного законопроекту виключити, оскільки ця сама стаття викладається більш вдало в законопроекті [№2490](#), який ми з вами будемо розглядати. Таким чином, ті законопроекти, які ми якісно підготували, не будуть один одного дублювати. Прошу підтримати цей законопроект у цілому в редакції, запропонованій комітетом. Дякую.

Шановні колеги, а до авторів хочу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон.
Будь ласка, 30 секунд, пане Юрію.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Шановні колеги, я закінчу свій виступ. Я попросив підтримати Верховну Раду цей законопроект у цілому в редакції комітету. Але перший заступник голови комітету хоче виступити. Я прошу також надати йому слово. Пане Ігорю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до поправок.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Першому заступнику голови дайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язково дам, але спочатку розглянемо поправки.

Поправка 2 Немировського. Не наполягає.

Мірошніченко. Не наполягає.

Поправка 6 Немировського. Не наполягає.

Поправка 7 Левченка. Наполягає. Так?

Будь ласка, пане Юрію, 1 хвилина.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Я хотів просто пояснити. Власне кажучи, про те, що говорилося раніше. Якраз цікаво, що ця поправка, яку я пропонував, перенесена до законопроекту [№2253а](#). Тобто в тому законопроекті вона врахована, звідси вона виключена. Так що я не наполягаю.

Але знову-таки звертаюся до комітету і доповідача, щоб якось більш організовано все це відбувалося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Поправка 8. Не наполягає.

Поправка 9. Не наполягає.

Поправка 11. Не наполягає.

Поправка 13 Немировського. Не наполягає.

Поправка 14 Левченка. Не наполягає.

Поправка 14. Наполягає. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. На цій поправці я наполягаю, вона не була врахована. Справа в тому, що пропозиція проекту щодо нової редакції частини четвертої статті 94 Кримінально-виконавчого кодексу України, згідно з якою, (цитую: «У дільниці посиленого контролю тримаються засуджені, які систематично (два та більше разів) вчиняють злісні порушення установленого порядку відбування покарання, що загрожували безпеці персоналу, засуджених або інших осіб»), на мою думку, є сумнівною. Адже таким чином структурна дільниця виправної установи, так звана дільниця посиленого контролю, по суті перетворюється в щось подібне до карцеру, тримання в якій є одним із видів стягнень, що застосовується до засуджених. Тобто таким чином в цій нормі по суті

опосередковано створюється ще один вид карцеру, один вид покарання.

Тому я пропоную відповідне нововведення виключити. І ця моя поправка якраз про те, щоб виключити ці нововведення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу прокоментувати, пане Юрію.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Шановні колеги, насправді ми опрацьовували кожну поправку, в тому числі і цю, на засіданні нашого підкомітету і робочої групи. Зважували всі обставини і дійшли висновку, що в даному випадку конкретно недоцільно враховувати цю поправку, оскільки вона не відповідає тим стандартам, які, власне, запроваджує цей законопроект. При тому, що сама думка є раціональною, все-таки ми вирішили не враховувати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Як я розумію, пан Юрій наполягає на голосуванні.

Я ставлю на голосування поправку 14 народного депутата Юрія Левченка. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 154.

Рішення не прийнято.

Поправка 17. Не наполягає.

Поправка 23 Левченка. Наполягає, так? Будь ласка, увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Ця поправка стосується питання, яке може здаватися на фоні всього, що відбувається в країні, тривіальним. Але враховуючи, що кожен засуджений має бути рівним перед законом, особливо коли вже засуджені знаходяться в ув'язненні, то я вважаю, що ця поправка важлива в контексті цього законопроекту.

Справа в тому, що абзацом 19 частини четвертої статті 107 чинного КВК передбачено, що засудженим забороняється тримати тварин. Але в змінах у цьому законопроекті пропонується запровадити заборону тримати тварин без дозволу адміністрації. Тобто в деяких випадках адміністрація відповідного виправного закладу чомусь може

дати дозвіл комусь тримати тварину. Тут постає питання, а чому комусь можна, а комусь неможна і таке інше. Тобто хоча це питання може і здаватися тривіальним, але воно напряду порушує рівноправність всіх засуджених. Тому прошу все-таки скасувати це нововведення і залишити стару норму, коли всім забороняється.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, прошу прокоментувати.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Пане Юрію, я абсолютно погоджуюся з логікою, яку ви висловлюєте. Але я вас запевняю, що ті збалансовані редакції, які ми виклали, узгоджуються не лише із змістом законопроекту, але і з тими нормами і стандартами, які нам пропонувала Рада Європи.

Ми, дійсно, аналізували разом. І тому ця редакція більшістю фахівців вважається збалансованою і виваженою. Ви знаєте, що ми багато ваших поправок, ініціатив врахували, але в даному випадку, не врахували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Юрій наполягає на голосуванні. Тому я ставлю на голосування поправку 23 народного депутата Левченка. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 128.

Рішення не прийнято.

Колеги, з вашого дозволу, хочу повідомити, що я продовжую засідання згідно з наданим мені правом до 18 години 15 хвилин. І дуже запрошую колег, щоб ми менше вже як півгодини попрацювали дуже динамічно. Це є блок законопроектів, які один одного підсилюють, які розв'язують комплексну, системну проблему. Я закликаю і представника комітету, і депутатів бути максимально лаконічними, максимально продуктивно попрацювати, щоб ми змогли цей блок розглянути (ще хоча б чотири законопроекти, там мало поправок). Я звертаюся до всіх колег для того, щоб бути активними.

Отже, ми продовжуємо.

Поправка 31 Ленського. Не наполягає.

Через 1 хвилину буде голосування. Я прошу заходити до зали і підготуватися до голосування.

Поправка 34. Не наполягає.

Поправка 35. Не наполягає.

Поправка 38. Автор – Мірошніченко Юрій. Не наполягає.

Таким чином, колеги, ми можемо переходити до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування пропозицію прийняти внесення змін до...

Перепрошую. Мосійчук, 1 хвилина.

Прошу депутатів заходити до зали.

Увімкніть мікрофон.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Ми, звичайно, підтримуємо всі законопроекти, які направлені на реформування пенітенціарної служби. Я особисто їх просував, підтримував, і пан Юрій це знає. Але схоже, що ми з водою вихлюпуємо дитину, тому що годину тому опублікований результат конкурсу на керівника управління медичного забезпечення пенітенціарної служби. У результаті конкурсу перемогла особа, яка працювала заступником цього управління, Печинога, який бив людей при Януковичу, який звинувачувався правозахисниками. І якщо така реформа не буде підкорегована, то все, що ми робимо зараз, це просто «деньги на ветер», як сказали в одному фільмі.

Ми зараз реформуємо, а вони розгойдують найбільш небезпечну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

МОСІЙЧУК І.В. Тому закликаю керівництво комітету (і сам завтра наполягатиму) викликати заступника міністра, який відповідає за реформування. І нехай скажуть, як знищують оперативну службу в пенітенціарній системі, кого призначають на які посади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Переходимо до прийняття рішення. Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо гуманізації порядку і умов виконання покарань» ([№2252а](#)) в другому читанні та в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати, колеги.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Ми переходимо до наступного проекту закону. Це проект Закону «Про внесення змін до статті 93 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення гарантій права засуджених на відбування покарання за місцем проживання до засудження або місця постійного проживання родичів» ([№2253а](#)). Запрошую до доповіді Юрія Мірошніченка. Прошу бути максимально лаконічним.

Будь ласка.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую, Андрію Володимировичу. Законопроект говорить про себе, щоб ув'язнена особа могла відбувати покарання або недалеко від дому, де він проживає, або де проживають його родичі.

Очевидним є гуманізація та застосування європейських стандартів у цьому напрямі. Так само ми відпрацьовували це з нашими колегами з експертних організацій Ради Європи. До нашого комітету надійшло п'ять пропозицій, з яких враховано три, дві поправки, на жаль, не враховані. Але зверніть увагу, що і мої деякі поправки (я звертаюся до Юрія Левченка) відхилялися. Тобто ми повинні говорити і дбати про якість законів, тому що це наш спільний доробок. Тому, власне, я прошу не ображатися тих колег, поправки яких не підтримані.

Єдине, на що треба звернути увагу, що ми ніяких додаткових змін не пропонуємо. Ми пропонуємо проголосувати в цілому цей законопроект у тій редакції, яка запропонована в таблиці.

Шановні колеги, прошу підтримати комітет і всіх тих експертів, які працюють в напрямі реформи пенітенціарної системи. Не служби. Це перший пакет документів, який не стосується безпосередньо

організаційної структури. Ми говоримо про пожежні заходи, на які вказував нам європейський комітет по запобіганню тортурам. Тобто це те, про що взагалі немає що говорити. Оці речі ми усуваємо в цьому пакеті законопроектів. Далі враховуватимемо ті помилки, на які звертає увагу перший заступник голови комітету Ігор Мосійчук, і не дозволимо, щоб на етапі виконання ці помилки дискредитували саму реформу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пане Юрію, тільки я прошу вас врахувати простір і час: чим довше ми говоримо, тим менше шансів прийняти законопроекти. Коли я прошу лаконічно, я виходжу з питання ефективності. В нас всього дві поправки. Голосування відбудеться за одну хвилину. Я прошу колег народних депутатів повернутися до зали і підготуватися до прийняття рішення.

Поправка 1 Мірошниченка. Не наполягає.

Поправка 5 Ленського. Не наполягає.

Ми завершили обговорення даного проекту закону. Я прошу підготуватися до прийняття рішення і зайти до зали.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до статті 93 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення гарантій права засуджених на відбування покарання за місцем проживання до засудження або місця постійного проживання родичів» (№2253а) в другому читанні та в цілому.

Шановні колеги, прошу проголосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Колеги, я звертаюся до вас дуже наполегливо. Ми маємо шанс за найближчих 15 хвилин розглянути весь блок. Я дуже вас прошу не розходитися, колеги, давайте допрацюємо. Тих 10-15 хвилин важливі для цілої реформи системи.

Ми переходимо до наступного проекту закону. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації кримінальної відповідальності жінок» ([№2254а](#)).

Пане Юрію, прошу доповідати лаконічно.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Шановні колеги, щодо гуманізації кримінальної відповідальності жінок. По суті, цей проект закону говорить про те, що відповідно до тих європейських стандартів, які існують, в нашій країні ми маємо скасувати довічне ув'язнення до жінок. Це пов'язано не лише зі статтю, а з особливостями фізіології жінок. Тому я думаю, що тут нам потрібно підтримати ініціативу і авторів законопроекту, і ті стандарти, які діють у Європі.

Єдине, до чого я закликаю вас, додати Прикінцеві положення такого змісту (для стенограми).

Перше. Цей закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування.

І друге. Жінки, засуджені до довічного позбавлення волі, які на момент набрання цим законом чинності фактично відбули в установі виконання покарань не менше, ніж 15 років позбавлення волі, можуть бути достроково звільнені від відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

Шановні колеги, звичайно, це вирішуватиме суд, але сам зміст цього законопроекту має бути підтриманий усіма депутатами. Надійшло вісім пропозицій, чотири з яких враховано і чотири не відповідають меті проекту, тому не враховані. Прошу Голову Верховної Ради поставити цей законопроект на голосування і підтримати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Юрію.

Ми переходимо до поправок.

Поправка 1. Не наполягає автор.

Поправка 2 Немировського. Не наполягає.

Поправка 3 Левченка. Не наполягає.

Поправка 8 Мірошниченка. Не наполягає.

Так, поправка 4 Юрія Левченка. Прошу ввімкнути мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ №223, місто Київ. Товариство, справа в тому, що в Конституції України якраз закріплена можливість, скажімо, окремого ставлення до певних категорій жінок, але лише коли йдеться про вагітних жінок і матерів.

Тому я пропоную залишити все-таки в діючому законодавстві норму, що це має стосуватися жінок, що були в стані вагітності під час

вчинення злочину або на момент постановлення вироку. Тому що те, що пропонується в цьому законопроекті, це зробити так, щоб всі, наголошую, без виключення жінки, незалежно від того, який злочин вони скоїли, не отримували довічного позбавлення волі. Я наведу такий приклад. Наприклад, жінка вчинила умисне вбивство двох або більше осіб на замовлення та з особливою жорстокістю, то вона не отримає довічного ув'язнення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 10 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. А чоловіку буде для отримання довічного ув'язнення достатньо вчинення умисного вбивства за наявністю хоча б однієї обтяжуючої обставини. Тобто абсолютна нерівноправність. Вибачте, будь ласка, в Західній Європі такий закон...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, думка зрозуміла в цілому.
Пане Юрію, прошу прокоментувати.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Пане Юрію, я продовжу вашу думку, щоб ми розуміли, що ви мали на увазі. Насправді Юрій Левченко говорить про нерівність статей чоловіка, який за таких самих обставин має більш тяжку міру покарання, і жінки. Ми не виходили з того, що ми хочемо дати преференції жінкам з точки зору статі. Йдеться про особливості жіночої фізіології, і ті стандарти, які враховуються і діють в Європі. Це питання гуманізації. Мало того, пане Юрію, я вам скажу про те, що ми говоритимемо про вдосконалення цього механізму і для чоловіків. Це для того, щоб не було після 15 років відразу довічне ув'язнення. У нас є певні ініціативи в комітеті, які ми розглядатимемо. На сьогодні згода була щодо жінок. І ми запропонували це змінити вже зараз.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, щодо даного питання виникла дискусія. Просить 1 хвилину для виступу Олена Сотник. Просить завершити 30 секунд Левченко. Одна хвилина – Тимошенко.

Колеги, трьом народним депутатам я дам можливість виступити, а потім переходимо до голосування. Спочатку 30 секунд для закінчення думки – Левченко. Потім – Сотник. За нею – Юрій Тимошенко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Я все-таки закликаю всіх народних депутатів, які ще тут сидять і працюють, всіх наших слухачів і глядачів, український народ, вдуматися в те, що зараз пропонується. Пропонується, щоб половина українського народу за ті самі проступки отримала значно легше покарання, ніж інша половина народу. Що ви пропонуєте? Конституція України чітко дозволяє, коли жінка вагітна, або в неї є діти, встановлювати пом'якшуючі обставини...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Сотник, 1 хвилина. Будь ласка.
Будь ласка, нехай закінчать виступи депутати, потім – ви.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я прошу пана Мірошниченка уточнити Прикінцеві положення, бо вони дещо неправильно були озвучені. Ми матимемо ризик того, що особи, які зараз мають вирок, але відсиділи, наприклад, три або чотири роки і будуть випущені, а ті особи, які вже 15 років відсиділи, можливо, випущені.

Нам необхідно Прикінцеві положення привести у відповідність і надати чіткій критерій. Лише ті жінки, які на сьогодні вже за довічним вирокком відбули покарання у вигляді 15 років, зможуть отримати таку гуманізацію, можливість звільнення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, ви потім прокоментуєте.

Юрій Тимошенко, 1 хвилина. Потім – Олег Ляшко, 1 хвилина.
Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Друзі! В природі все набагато простіше. Я ніколи не бачив за все своє життя, щоб пес-самець вкусив пса-самку, якби та самка його не кусала і не гризла. А ми що, гірші?! Справжньому чоловікові негідно і недостойно воювати з жінками!

І в нашому залі, я сподіваюся, є людина, яка має сумний особистий досвід у цій справі. Юліє Володимирівно, якщо ви в залі, скажіть своє слово і роз'ясніть це мужчинам, як достойно себе вести і реагувати на такі пропозиції. Прошу всіх підтримати одностайно. Мужчини, джентльмени ви хто! Прошу підтримати і проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги, давайте згадаємо, як усім залом голосували за так званий «закон Савченко». В результаті цього закону на волю вийшло 1200 вбивць, половина з них знову потрапили в тюрму після вчинення тяжких злочинів. Ми не проти гуманізації покарання, але не вихлюпуйте дитину разом з водою. Коли ви розказуєте, що не можна воювати з жінкою, відомі історії, коли жінка травила своїх дітей, вбивала чоловіка своїх дітей. Це воювати чи це відновлення справедливості? Коли люди вчиняють злочини, коли вони вбивають, не має значення, це чоловік чи жінка. Ти не маєш права позбавляти життя свого ближнього. І ми не можемо під приводом гуманізації, щоб все суспільство було... Нападають сьогодні, вбивають наших людей, грабують пенсіонерів, тому що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, прошу прокоментувати, 1 хвилина. Потім перейдемо до прийняття рішення.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Шановні колеги, по-перше, я хочу звернутися до мого земляка Олега Ляшка. Мені зрозумілий ваш біль. Мало того, деякі з наших колег вимагають повернення до смертної кари. Деякі намагаються жорсткіше карати за страшні, жахливі злочини. Але якщо ми подивимося досвід світу, злом зло не переможеш. І всі йдуть у бік гуманізації. Мало того, ті поправки, які ми зараз обговорюємо, не передбачають автоматичного звільнення цих жінок. Це відбуватиметься за рішенням суду. Але скасовується сам інститут.

Тому, шановні колеги, я ще раз хочу подякувати Олені Сотник і хочу прочитати для стенограми ті доповнення в Перехідні положення, які опрацьовані в комітеті.

Перший пункт. Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

І другий. Жінки, які на момент прийняття цього закону відбувають довічне позбавлення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. ...волі, можуть бути достроково звільнені від відбування покарання за умови фактичного відбування ними не менш 15 років покарання і у вигляді довічного позбавлення волі.

Це те, на що звернула увагу наша колега Олена Сотник. До речі, вона дуже активно працює. Я їй щиро вдячний, незважаючи на те, що вона не є членом нашого комітету, але вона активно працює. Я вважаю, що нею може пишатися не лише Верховна Рада, але і фракція «Самопоміч».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, репліка, 30 секунд. Було згадано прізвище Ляшка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги, хто забув, нагадаю: російського журналіста Павла Шеремета вбила жінка, яка підклала вибухівку в його машину. Можливо, давайте звільнимо її від відповідальності за це? Я не наводитиму масу інших прикладів, я ще раз наголошую: сьогодні в Україні величезний розгул злочинності. Подивіться статистику, яка засекречена: щодня в людей пакети і сумки з продуктами в пенсіонерів виривають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Вже видно по залу, що ми не зможемо прийняти рішення, але маю завершити процедуру. Я поставлю на голосування пропозицію Левченка. Потім я пропонуватиму об'єднатися зал, якщо не за друге читання, то направити на повторне друге читання, щоб ми змогли його доопрацювати.

Через 1 хвилину відбудеться прийняття рішення. Прошу заходити до зали.

Ірина Луценко, 1 хвилина. Прошу народних депутатів заходити до зали і підготуватися до прийняття рішення.

Увімкніть мікрофон Ірини Луценко.

ЛУЦЕНКО І.С. Я звертаюся до Олега Ляшка. Пане Олеже, ми з вами буквально пару разів працювали над законодавством про Стамбульську конвенцію, запобігання домашнього насильства. В контексті цього хочу навести один приклад. Тут біля мене сидить Марія Іонова, яка входить в групу спеціалістів з помилування при Президентові України. Коли ми розробляли Стамбульську конвенцію, з нами працювала суддя Таран з Верховного Суду, яка розповідала таку історію, що вісім разів до неї, коли вона в регіоні працювала простим суддею, приводили чоловіка, який бив жінку і дітей. Це відбувалося вісім років підряд. Вона призначала йому штрафи чи відповідні роботи, на дев'ятий раз привели жінку, яка зарізала свого чоловіка. Тобто всі ті дії, які відбувалися всі цих вісім років, не мали під собою підґрунтя, не мали жодного результату, жінка була в розпачі, в стані афекту зарізала свого чоловіка, результат – довічне ув'язнення. Таких історій дуже багато. На вашу історію я можу розповісти іншу історію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пані Ірино, пане Олегу, пане Юрію, ми можемо ще п'ять разів обмінятися репліками і втратити будь-який шанс на те, щоб ми хоча б його відправили на повторне друге читання, і щоб наступний законопроект...

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Можливо, він пройде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...в якому всього одна поправка, могли прийняти. Пане Олегу, репліка вже була надана. Я вас дуже прошу, пане Олегу. Вона не закінчила...

Шановні колеги, ми дочекаємося кінця дискусії? Я можу розраховувати на це?

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. У нас ще два проекти законів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я пораджуся з залом. У нас є чотири бажаючих виступити. Ми надаємо слово?

Я прошу дуже коротко по 10 секунд (*Шум у залі*).

За друге читання. Фракція «Самопоміч», ви підтримуєте повністю друге читання? (*Шум у залі*) Повторне друге! І ви так само за повторне друге читання? В цілому?

Ляшко, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Ірино Степанівно, в стані афекту, коли людина вчиняє злочин, її не саджають на довічне ув'язнення. Довічне ув'язнення отримує лише той, хто вчиняє навмисний злочин. Якби у вас була юридична освіта, то ви б точно це знали. Генеральний прокурор вам може підказати (*Оплески*). Ще один приклад: на Донбасі одна з відомих терористок, снайперша, яка вбила більше десятка наших військовослужбовців, жінка. Давайте її звільнимо від відповідальності!

Давайте говорити про злочини. Якщо це навмисні злочини, якщо це злочини, в результаті яких позбавляють життя людини, байдуже, хто це робить, чоловік чи жінка, ця людина має за це відповідати.

Я хочу звернути ще раз увагу залу: в результаті нашого голосування на волю вийшло 1200 вбивць. Половина з них знову сіла в тюрму. А якби когось з вас вбили, ви б їх звільняли завтра чи ні?

Тому візьміться за розум!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз дам слово пані Ірині. Але хочу дуже виразно наголосити, коли йде парламентська дискусія, приниження опонента в цій дискусії є останньою справою, яка може стосуватися і депутата, і чоловіка. Це моя думка.

Пані Ірино, будь ласка, 1 хвилина.

ЛУЦЕНКО І.С. Я думаю, що дискусія тут недоречна, тому що в нас не завершений блок цих питань. Але наголошую, шановні колеги, і про це говорив мій колега Юрій Мірошніченко, всі питання вирішуватимуться в суді. Буде спеціальний суддя. Ми підготували законопроект, який говорить, що такі рішення прийматимуться лише судом. Це не самовільне рішення, це не вигадані положення: це жінка чи чоловік. Тільки суд це вирішуватиме, і кому це не знати, як не Ляшку, який начепляв погони полковника, свого часу вимагаючи «Волгу» (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я припиняю цю дискусію. У нас залишилося 2 хвилини.

Спочатку я ставлю на голосування поправку 4 народного депутата Левченка. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати, будь ласка.

«За» – 140.

Рішення не прийнято.

І тепер я буду поетапно ставити на голосування, спочатку першу пропозицію. Прошу народних депутатів, хто вийшов, зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Отже, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації кримінальної відповідальності жінок» (№2254а) в другому читанні та в цілому. Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати.

«За» – 152.

Тепер, шановні колеги, я поставлю наступну пропозицію на повторне друге читання. Я прошу максимально сконсолідуватися, щоб ми вийшли на прийняття рішення. Прошу заходити до зали і займати робочі місця.

Я ставлю на голосування пропозицію щодо направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації кримінальної відповідальності жінок» (№2254а) на повторне друге читання. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 220.

Колеги, я можу поставити на голосування ще раз. Не встигли, я бачу. Прошу зайти до зали. Я зможу поставити на голосування пропозицію про повернення. Колеги, це повторне друге читання. В кого є бажання дискутувати, буде можливість це зробити в комітеті.

Я дуже прошу зайти до зали і зайняти робочі місця. Колеги, не завальуйте законопроект. Прошу підтримати повторне друге читання.

Я прошу шановних колег проголосувати за повернення до голосування законопроекту №2254а. Будь ласка, прошу голосувати.

«За» – 221.

Хто не встиг? Не спрацювала картка.

Товариство, всі ми зацікавлені, щоб законопроект не пропав. Я дуже прошу запросити ще колег, хто є зараз у кулуарах, до сесійної зали. Я з вашого дозволу ще раз поставлю на голосування про повернення, але це буде останній раз.

Колеги, прошу запросити до зали тих, хто є в кулуарах. Готові? Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування за проект закону [№2254а](#). Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 223.

По фракціях.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 57, «Опозиційний блок» – 21, «Самопоміч» – 23, Радикальної партії Олега Ляшка – 18, «Батьківщина» – 7, партії «Відродження» – 4, «Воля народу» – 4.

Законопроект №2254а відхилено. Я сподіваюся, що буде напрацьований новий законопроект, який зможе об'єднати зал.

На цьому вечірнє засідання Верховної Ради України оголошую закритим.

Дякую за плідну, конструктивну роботу першого дня парламенту.

Завтра о 10 годині ранку ми продовжимо нашу роботу.

Дякую. До побачення.

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернувся із заявою народний депутат України **ФЕЛЬДМАН О.Б.** (*одномандатний виборчий округ №174, Харківська область, самовисуванець*): «Інформую Вас, що у вівторок, 6 вересня 2016 року о 16:30:47, під час голосування за проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист» (12 жовтня 2016 року), [№5007](#), за основу та в цілому, я не встиг своєчасно проголосувати. Прошу зарахувати мій голос «за».